

**MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BALȚI**

**FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
CATEDRA DE DREPT**

Aprobat la Ședința Catedrei de Drept
proces verbal nr. 9 din 09.04.2014
Șeful Catedrei de Drept Botnari E.

Aprobat la Ședința Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale
proces verbal nr.4 din 19.04.2014
Președintele Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale Cojocaru I.

CURRICULUM LA UNITATEA DE CURS DREPT VAMAL

Domeniul de formare profesională: 381 Drept

Domeniul general de studiu: 38 Drept

Denumirea specialității: 381.1 Drept

Autor: lect. univ.: RUSLAN GRIGORAȘ
bboorricca@mail.ru

**Bălți
2014**

I. INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Dreptul vamal este o unitate de curs relativ nouă în Republica Moldova. Fiind o ramură de drept al Republicii Moldova, Dreptul vamal este studiat în instituțiile de învățământ superior în calitate de unitate de curs în cadrul Specialității Drept.

Locul și rolul unității de curs respective în procesul de învățământ este destul de important, deoarece mutațiile esențiale în domeniul jurisprudenței și economiei au stimulat creșterea interesului față de raporturile juridice vamale.

Această unitate de curs într-o măsură oricare își are menirea de a pune baza viitorului specialist. Ea, cu siguranță, este una din cărămizile de bază ale științei dreptului în general. Mai mult ca atât, Dreptul vamal reprezintă o materie esențială din cadrul unităților de curs de drept public.

Unitatea de curs respectivă are ca sarcină familiarizarea studenților Specialității Drept cu modul de organizare și funcționare a sistemului vamal al Republicii Moldova și a realizării activității vamale.

Față de sistemul dreptului vamal și codificarea acestuia sunt înaintate cerințe avansate datorită faptului că activitatea vamală constituie o sursă de bază a venitului bugetului de stat.

Concepția strategică a cursului de Drept vamal presupune cunoașterea principiilor generale de organizare a sistemului vamal, a reglementării tarifare a activității economice externe, drepturilor de import/export, originea mărfii, evaluarea vamală, măsurile netarifare de reglementare a activității economice externe, procedura de vămuire și perfectarea actelor vamale, regimurile (destinațiile) vamale și colaborarea internațională în domeniul vamal. Cunoașterea acestora va permite crearea unei concepții transparente privind Dreptul vamal și o aplicare practică a cunoștințelor obținute.

Studierea unității de curs de Drept vamal în instituțiile de învățământ superior cu profil juridic presupune necesitatea însușirii nu numai a actelor normative vamale de bază, ce țin de activitatea economică, financiară, de comerț etc., dar și a teoriei ce ține de ramura de drept respectivă. Acest fapt duce la formarea specialiștilor nu numai în domeniul activității vamale, dar și în alte multiple domenii de activitate necesare funcționării unui stat de drept.

Studierea acestei materii este necesară atât pentru studenții de la facultățile de drept și persoanele cari-și fac studiile de masterat sau doctorat, cât și lucrătorilor vamali și agenților economici ce practică activitatea economică externă. În procesul studiilor postuniversitare (masterat, doctorat) unitatea de curs Drept vamal este studiată mai aprofundat, ținându-se cont de tendințele și perspectivele legislației, precum și activitatea practică a organelor vamale și concepțiile din doctrina juridică.

Studierea unității de curs Drept vamal, formează abilități de a interpreta corect norma juridică vamală, de a corela noțiunile studiate anterior cu aplicarea concretă în practică și, de asemenea, de a rezolva orice problemă de drept vamal.

II. COMPETENȚELE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

1. La nivel de cunoaștere studentul trebuie:

- să definească conceptul de activitate vamală;
- să identifice obiectul de studiu al dreptului vamal;
- să definească dreptul vamal ca ramură independentă de drept;
- să determine rolul serviciului vamal în activitatea economică externă;
- să determine drepturile și obligațiile declaranților și organelor vamale.
- să clasifice izvoarele dreptului vamal;

2. La nivel de aplicare studentul trebuie:

- să generalizeze particularitățile aplicării normelor dreptului vamal;
- să generalizeze particularitățile apariției, modificării și stingerii raporturilor juridice vamale;
- să stabilească actele vamale necesare pentru fiecare tip de regim (destinație) vamală;
- să descrie etapele de vămuire a mărfurilor și mijloacelor de transport;

3. La nivel de integrare studentul trebuie:

- să cunoască orientarea politicii de stat în domeniul activității vamale;
- să evalueze rolul activității vamale în dezvoltarea țării;
- să stabilească rolul și locul dreptului vamal în sistemul de drept;
- să propună inițiative legislative în domeniul activității vamale;
- să prezinte soluții sau calificări corecte a fraudelor vamale sau exerciții practice;
- să propună noi metode de perfecționare și simplificare a procedurii de vămuire;
- să propună noi modalități de supraveghere vamală;
- să propună noi metode de perfecționare și simplificare a controlului vamal;

III. INFORMAȚIE DE IDENTIFICARE A CURSULUI

Secția	Codul unității de curs	Anul de studii	Semestrul	Numărul de ore			Evaluarea		Responsabil de unitatea de curs
				C	S	L	Nr. de credite	Forma de evaluare	
ZI	S.04.A.40	II	IV	30	30	-	4	Examen	R. Grigoraș
F/R	S.04.A.30	II	IV	20	4	-	4	Examen	R. Grigoraș

IV. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Planul tematic al prelegerilor și seminarelor la unitatea de curs Drept vamal

Nr.	DENUMIREA TEMEI	ZI		F/R	
		P	S	P	S
1.	Activitatea vamală a Republicii Moldova	1	1	1	-
2.	Dreptul vamal – ramura de drept și disciplina de studiu	1	1	1	-
3.	Sistemul, izvoarele, subiecții dreptului vamal al Republicii Moldova	1	1	1	-
4.	Norma juridică vamală și raportul juridic vamal	1	1	1	-
5.	Sistemul organelor vamale ale Republicii Moldova	2	2	1	1
6.	Serviciul vamal, birourile și posturile vamale ale Republicii Moldova	2	2	1	1
7.	Serviciul în organele vamale ale Republicii Moldova	2	2	2	-
8.	Transportarea bunurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova	2	2	2	1
9.	Regimurile (destinațiile) vamale	4	4	2	-
10.	Drepturile de import / export	4	4	2	-
11.	Vămuirea mărfurilor și mijloacelor de transport	6	6	4	-
12.	Răspunderea juridică pentru fraude vamale	4	4	2	1
Total		30	30	20	4

V. LUCRUL INDEPENDENT CU STUDENȚII

Nr. d/o	Conținutul lucrului individual	Nr. de ore ZI	Nr. de ore FR
1.	Examinarea Capitolului I, din Codul Vamal al Republicii Moldova „Activitatea vamală și organizarea activității vamale”.	2	6
2.	Studierea doctrinei juridice referitor la apariția dezvoltarea și perfecționarea sistemului dreptului vamal în calitate de ramură complexă și independentă de drept precum și a izvoarelor și subiecților implicați în activitatea vamală.	4	6
3.	Analiza și examinarea statutului juridic al organelor vamale ale Republicii Moldova http://customs.gov.md/index.php?id=11 , competenței lor și formelor realizare ale acesteia (articolul 9-10 din Codul Vamal al Republicii Moldova); Studiarea funcțiilor de bază ale organelor vamale (articolul 11 din Codul Vamal al Republicii Moldova) și caracteristica sistemului unic al organelor vamale. Referat.	4	8
4.	Examinarea Capitolului XII din Codul Vamal al Republicii Moldova, caracterizarea statutului juridic al Serviciului Vamal, biroului vamal și postului vamal al Republicii Moldova http://customs.gov.md/index.php?id=11 ; Determinarea sarcinilor, funcțiilor și drepturilor ale acestor organe și identificarea structurii organizaționale ale lor http://customs.gov.md/index.php?id=2 ;	6	10

5.	Examinarea Legii cu privire la serviciul în organele vamale http://customs.gov.md/index.php?id=11 , Hotărârii Guvernului Republicii Moldova despre aprobarea Regulamentului privind satisfacerea serviciului de către corpul de comandă al organelor controlului vamal de stat al Republicii Moldova și a Statutului disciplinar al corpului de comandă al organelor controlului vamal de stat http://customs.gov.md/index.php?id=11 și Cod de conduită a colaboratorului vamal http://customs.gov.md/index.php?id=11 Definirea noțiunii de serviciu în organele vamale, identificarea principiilor angajării în serviciu în organele vamale, determinarea drepturilor și obligațiilor colaboratorilor organelor vamale, caracterizarea condițiilor exercitării serviciului în organele vamale, determinarea modului de protecție socială a colaboratorilor vamali distingerea momentelor încetării serviciului în organele vamale și restabilirii în serviciu în organele vamale. Referat.	6	10
6.	Examinarea Legii cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice http://customs.gov.md/index.php?id=11 ; Stabilirea condițiilor generale de trecere a bunurilor peste frontiera vamală, determinarea drepturilor și obligațiilor persoanelor fizice la deplasarea bunurilor peste frontiera vamală, determinarea condițiilor de introducere și scoatere a valorilor culturale și mijloacelor de transport auto. http://customs.gov.md/index.php?id=1160 Studiu de caz. Stabilirea destinației bunurilor trecute peste frontiera vamală.	8	10
7.	Examinarea Capitolului II, din Codul Vamal al Republicii Moldova și Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale http://customs.gov.md/index.php?id=11 ; definirea noțiunii de regim (destinație) vamal vamală, clasificarea lor, identificarea conținutului lor; determinarea procedurii de acordare a lor și condițiilor de plasare a mărfurilor sub regimuri (destinații) vamale; Studiu de caz. Rezolvarea spețelor privind determinarea procedurii de vămuire pentru fiecare tip de regim (destinație) vamal.	8	12
8.	Examinarea Capitolului III, din Codul Vamal al Republicii Moldova și Legii cu privire la tariful vamal http://customs.gov.md/index.php?id=11 ; Definirea noțiunii drepturilor de import / export determinarea bazei de calcul a lor și procedurii de stabilire și aplicare a drepturilor de import / export; Caracteristica noțiunii de taxă pe valoare adăugată, taxă pentru proceduri vamale și caracteristica metodelor de determinare a valorii în vamă; determine drepturile și obligațiile declaranților și organelor vamale la stabilirea valorii în vamă; Studiu de caz. Stabilirea modalităților de determinare a țării de origine a mărfii.	8	12
9.	Examinarea Capitolului IV-V, din Codul Vamal al Republicii Moldova, Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura vămuirii electronice a mărfurilor la export, Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea brokerului vamal și a specialistului în domeniul vămuirii http://customs.gov.md/index.php?id=11 . Determinarea procedurii și etapelor de vămuire a bunurilor, rolului și locul brokerului vamal la perfectarea actelor vamale; stabilirea drepturilor și obligațiilor declarantului în procesul de vămuire; identificarea formelor, etapelor și procedurii controlului vamal precum și a declarării vamale. Studiu de caz. Completarea declarației vamale.	8	12
10.	Examinarea Capitolului X-XI din Codul Vamal al Republicii Moldova, art. 287, 311 din Codul Contravențional al Republicii Moldova, art. 248-249 din Codul Penal al Republicii Moldova, http://customs.gov.md/index.php?id=11 , http://lex.justice.md/ , definirea noțiunii de fraudă (contravenție) vamală, determinarea tipurilor ei, stabilirea tipurilor de răspundere în dreptul vamal, actelor de procedură în caz de contravenție vamală și determinarea procedurii de atac a deciziilor organelor vamale.	6	10
Total		60 ore	96

VI. CALENDARUL DE DESFĂȘURARE A CURSULUI

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	CONȚINUTURI
<ul style="list-style-type: none"> • să distingă trăsăturile de bază ce caracterizează Dreptul vamal într-o anumită perioadă istorică; • să deosebească perioadele istorice de dezvoltare a Dreptului vamal; • să estimeze principalele izvoare ale Dreptului vamal; • să definească noțiunea și conținutul activității vamale; • să distingă scopul activității vamale; • să caracterizeze elementele principale ce fac parte din structura activității vamale; • să determine rolul sistemului vamal în economiile contemporane; • să definească noțiunea de legislație vamală; • să definească și să aplice corect terminologia vamală; • să identifice scopurile, metodele și principiile promovării politicii vamale 	<p style="text-align: center;"><i>I. Activitatea vamală a Republicii Moldova</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istoria activității și politicii vamale 2. Noțiunea, scopul, conținutul și structura activității vamale a Republicii Moldova 3. Legislația vamală 4. Politica vamală: scopurile, metodele și principiile promovării acesteia
<ul style="list-style-type: none"> • să definească noțiunea și obiectul Dreptului vamal; • să distingă metodele Dreptului vamal; • să determine scopul Dreptului vamal; • să definească principiile generale ale Dreptului vamal; • să definească principiile speciale ale Dreptului vamal; • să determine importanța Dreptului vamal în raport cu alte ramuri de drept 	<p style="text-align: center;"><i>II. Dreptul vamal – ramura de drept și disciplina de studiu</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea, obiectul și metoda dreptului vamal 2. Scopurile și principiile dreptului vamal 3. Raportul dreptului vamal cu alte ramuri ale dreptului
<ul style="list-style-type: none"> • să definească conceptul de sistem al Dreptului vamal; • să identifice principiile și criteriile constituirii sistemului de Drept vamal • să definească noțiunea de izvor al Dreptului vamal; • să distingă și să caracterizeze tipurile de izvoare ale Dreptului vamal; • să identifice actele juridice în sfera activității vamale; • să definească noțiunea de subiect al Dreptului vamal; • să identifice tipurile de subiecți ai Dreptului vamal. 	<p style="text-align: center;"><i>III. Sistemul, izvoarele și subiecții dreptului vamal</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sistemul dreptului vamal: principiile și criteriile constituirii lui 2. Izvoarele dreptului vamal: noțiunea, tipurile și caracteristica lor 3. Subiecții dreptului vamal al Republicii Moldova și tipurile lor
<ul style="list-style-type: none"> • să definească noțiunea de normă juridică vamală și raport juridic vamal; • să identifice structura normei juridice vamale și raportului juridic vamal; • să distingă tipurile de norme juridice vamale și raporturi juridice vamale; • să deosebească momentele apariției, modificării și stingerii raportului juridic vamal; • să sesizeze momentele de intrare în vigoare și încetarea acțiunii normelor juridice vamale; • să definească noțiunea de teritoriu vamal; • să definească noțiunea de aplicare a normelor juridice vamale; • să determine noțiunea de imunitate. 	<p style="text-align: center;"><i>IV. Norma juridică vamală și raportul juridic vamal</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea, structura și tipurile de norme juridice vamale 2. Acțiunea normelor juridice vamale în timp, în spațiu și asupra persoanelor 3. Noțiunea și tipurile raportului juridic vamal

<ul style="list-style-type: none"> • să definească noțiunea și statutul juridic al organelor vamale ale Republicii Moldova; • să caracterizeze sistemul organelor vamale; • să descrie competența organelor vamale; • să determine funcțiile și atribuțiile de bază ale organelor vamale; • să caracterizeze sistemului unic al organelor vamale și etapele dezvoltării lui. 	<p>V. Sistemul organelor vamale ale Republicii Moldova</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea și statutul juridic al organelor vamale ale Republicii Moldova 2. Competența organelor vamale și formele realizării acesteea 3. Funcțiile de bază ale organelor vamale 4. Caracteristica sistemului unic al organelor vamale
<ul style="list-style-type: none"> • să caracterizeze statutul juridic al Serviciului Vamal, biroului vamal și postului vamal al Republicii Moldova; • să determine sarcinile, funcțiile și drepturile ale Serviciului Vamal, biroului vamal și postului vamal al Republicii Moldova; • să identifice structura organizațională ale acestor organe; 	<p>VI. Serviciul vamal, birourile și posturile vamale ale Republicii Moldova</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Statutul juridic al Serviciului Vamal al Republicii Moldova: sarcinile, funcțiile și drepturile fundamentale 2. Structura organizațională a Serviciului Vamal al Republicii Moldova 3. Statutul juridic al biroului vamal și postului vamal: sarcinile și funcțiile lor de bază
<ul style="list-style-type: none"> • să definească noțiunea de serviciu în organele vamale; • să identifice principiile angajării în serviciu în organele vamale; • să determine drepturile și obligațiile colaboratorilor organelor vamale; • să caracterizeze condițiile exercitării serviciului în organele vamale; • să determine modul de protecție socială a colaboratorilor organelor vamale; • să distingă momentele încetării serviciului în organele vamale și restabilirii în serviciu în organele vamale. 	<p>VII. Serviciul în organele vamale</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea și principiile angajării în serviciu în organele vamale 2. Conferirea gradelor speciale 3. Drepturile și obligațiile colaboratorilor organelor vamale și exercitarea serviciului în organele vamale 4. Condițiile serviciului în organele vamale și protecția socială a colaboratorilor organelor vamale 5. Încetarea serviciului în organele vamale 6. Restabilirea în serviciu în organele vamale
<ul style="list-style-type: none"> • să definească principiile generale de trecere a mărfurilor peste frontiera vamală; • să stabilească condițiile de deplasare a mărfurilor peste frontiera vamală; • să determine drepturile și obligațiile persoanei fizice la deplasarea mărfurilor și mijloacelor bănești peste frontiera vamală; • să determine condițiile de introducere și scoatere a valorilor culturale; • să determine condițiile de introducere și scoatere a mijloacelor de transport auto. 	<p>VIII. Transportarea mărfurilor peste frontiera vamală</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Principii generale de trecere a mărfurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova 2. Trecerea mijloacelor bănești peste frontiera vamală a Republicii Moldova 3. Introducerea și scoaterea valorilor culturale 4. Introducerea și scoaterea mijloacelor de transport auto
<ul style="list-style-type: none"> • să definească noțiunea de regim vamal sau destinație vamală; • să clasifice regimurile (destinațiile) vamale; • să identifice conținutul regimurilor (destinațiilor) vamale; • să determine procedura de acordare a regimurilor (destinațiilor) vamale; • să determine condițiile de plasare a mărfurilor sub regimuri (destinații) vamale • să determine procedura de vămuire pentru fiecare tip de regim vamal sau destinație vamală; 	<p>IX. Regimurile (destinațiile) vamale</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea de regim (destinație) vamal 2. Clasificarea regimurilor (destinațiilor) vamale 3. Conținutul regimurilor (destinațiilor) vamale 4. Alegerea, modificarea sau renunțarea la regimul vamal sau la destinație vamală

<ul style="list-style-type: none"> • să definească noțiunea de dreptul de import / export; • să determine baza de calcul a drepturilor de import / export; • să determine procedura stabilirii și aplicării a taxei vamale; • să caracterizeze noțiunile de taxă pe valoare adăugată și taxă pentru proceduri vamale; • să definească noțiunea și metodele de determinare a valorii în vamă; • să determine condițiile de aplicare a metodelor de determinare a valorii în vamă; • să determine drepturile și obligațiile declaranților și organelor vamale la stabilirea valorii în vamă; • să stabilească modul de determinare a țării de origine a mărfii; • să identifice facilitățile tarifare; • să stabilească modul de restituire a sumelor taxelor vamale plătite în plus. 	<p style="text-align: center;">X. Drepturile de import și drepturile de export</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Caracteristica generală a drepturilor de import / export 2. Valoarea în vamă: metodele de determinare și modul de aplicare a lor 3. Taxa vamală. Tipurile. Modul de încasare. Facilități 4. Procedura aplicării și perceperii taxei pentru proceduri vamale 5. Accizul. Tipurile. Modul de încasare. Facilități 6. Taxa pe valoare adăugată. Tipurile. Modul de încasare. Facilități
<ul style="list-style-type: none"> • să definească procedura de vămuire; • să determine procedura de perfectare a actelor vamale; • să determine condițiile autorizării trecerii peste frontiera vamală; • să determine etapele de vămuire a mărfurilor și mijloacelor de transport; • să determine rolul și locul brokerului vamal la perfectarea actelor vamale; • să determine drepturile și obligațiile declarantului în procesul de vămuire; • să definească noțiunea și formele controlului vamal; • să identifice scopul controlului vamal; • să determine etapele controlului vamal; • să determine drepturile și obligațiile organelor vamale la efectuarea controlului vamal; • să determine procedura efectuării controlului vamal; • să determine drepturile și obligațiile declaranților. • să definească noțiunea declarației vamale; • să identifice drepturile și obligațiile declarantului; • să determine etapele declarării mărfurilor și mijloacelor de transport; • să determine formele declarării. 	<p style="text-align: center;">XI. Vămuirea</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Principii generale privind perfectarea actelor vamale. Operațiuni prealabile. 2. Caracteristica supravegherii vamale 3. Noțiunea esența și conținutul controlului vamal. Controlul informațional, economic și fizic 4. Perfectarea actelor în perioada vămuirii
<ul style="list-style-type: none"> • să definească noțiunea de contravenție vamală; • să determine tipurile de contravenție vamală. • să determine noțiunea și tipurile răspunderii în dreptul vamal; • să determine actele de procedură în caz de contravenție vamală; • să determine procedura de atac a deciziilor organelor vamale. 	<p style="text-align: center;">XII. Răspunderea juridica pentru fraude vamale</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea de fraudă (contravenție) vamală; 2. Clasificarea fraudelor (contravențiilor) vamale 3. Noțiunea și tipurile răspunderii în dreptul vamal 4. Actele de procedură 5. Atacarea deciziei organului vamal asupra cazului de contravenție vamală

VII. EVALUAREA CURENTĂ A UNITĂȚII DE CURS

Evaluarea sumativă periodică se efectuează prin teste de evaluare curentă, referate, răspunsuri verbale, studii de caz și rezolvarea spețelor.

Mostra Nr. 1

I. Transportarea mărfurilor peste frontiera vamală

- Definiți principii generale de trecere a mărfurilor peste frontiera vamală;
- Descrieți condițiile trecerii mărfurilor peste frontiera vamală;
- Determinați scopurile trecerii mărfurilor peste frontiera vamală.

II. Controlul vamal

- Definiți noțiunea de control vamal;
- Determinați direcțiile și principiile de organizare a controlului vamal;
- Descrieți particularități esențiale ale controlului vamal;
- Clasificați formele controlului vamal.

III. Soluționați speța

La 04.02.13 în momentul efectuării controlului vamal a declarației vamale prezentate de către SRL „UNIT” sa constatat că drepturile de import au fost calculate reieșind din cursul oficial a valutei străine (în care era evaluată marfa conform contractului de vânzare –cumpărare) față de leul moldovenesc din 01.02.13.

Expuneți conținutul acțiunilor ulterioare ale organului vamal?

Mostra Nr. 2

I. Tarifal vamal

- Definiți noțiunile de tarif vamal și taxa vamală;
- Clasificați tipurile de taxe vamale;
- Definiți noțiunea și metodele de determinare a valorii în vamă;
- Determinați modul de stabilire a țării de origine a mărfii.

II. Contravenția vamală și tipurile ei

- Noțiunea de fraudă vamală;
- Clasificarea fraudelor vamale.

III. Soluționați speța

La data de 01.02.13 SRL „UTIX” a importat în Republica Moldova prin Biroul vamal Leușeni o partidă de mărfuri. Agentul economic respectiv î-și are sediul în m. Bălți. La data de 06.02.13 reprezentantul întreprinderii a prezentat Biroului vamal „Nord” declarația vamală prin care a declarat respectiva partidă. În acest moment a fost întocmit un proces verbal de încălcare a regulilor vamale.

Au fost corecte acțiunile colaboratorului vamal privind întocmirea procesului verbal?

Dacă „nu”, atunci de ce? Argumentați.

Dacă „da”, expuneți motivul întocmirii procesului dat?

Mostra Nr. 3

I. Regimurile (destinațiile) vamale

1. Definiți noțiunea de regim (destinație) vamal;
2. Clasificați regimurile (destinațiile) vamale;
3. Redați conținutul regimurilor (destinațiilor) vamale;
4. Determinați procedura de alegere, modificare sau renunțare la regimul vamal (destinație vamală).

II. Răspunderea juridică în dreptul vamal

- Definiți noțiunea și tipurile răspunderii în dreptul vamal;
- Descrieți procedura de atacare a deciziei organului vamal.

III. Soluționați speța

SRL „MINT” la momentul declarării unei partide de mărfuri, a calculat valoarea în vamă conform metodei nr.4 (în baza costului unitar a mărfii) evitând metoda nr. 1 (în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau de plătit).

Este în drept organul vamal să accepte prezenta valoare?

VIII. EVALUAREA FINALĂ A UNITĂȚII DE CURS: EXAMEN

Evaluarea finală se efectuează sub forma de examen în formă verbală.

CHESTIONAR PENTRU EVALUAREA FINALĂ

1. Istoria activității și politicii vamale
2. Istoria sistemului vamal al Republicii Moldova
3. Noțiunea, scopul, conținutul și structura activității vamale a Republicii Moldova
4. Legislația vamală
5. Politica vamală: scopurile, metodele și principiile promovării acesteia
6. Noțiunea, obiectul și metoda dreptului vamal
7. Scopurile și principiile dreptului vamal
8. Raportul dreptului vamal cu alte ramuri ale dreptului
9. Sistemul dreptului vamal: principiile și criteriile constituirii lui
10. Izvoarele dreptului vamal: noțiunea, tipurile și caracteristica lor
11. Subiecții dreptului vamal al Republicii Moldova și tipurile lor
12. Noțiunea, structura și tipurile de norme juridice vamale
13. Acțiunea normelor juridice vamale în timp, în spațiu și asupra persoanelor
14. Noțiunea și tipurile raportului juridic vamal
15. Noțiunea și statutul juridic al organelor vamale ale Republicii Moldova
16. Competența organelor vamale și formele realizării acestora
17. Funcțiile de bază ale organelor vamale
18. Caracteristica sistemului unic al organelor vamale
19. Statutul juridic al Serviciului Vamal al Republicii Moldova.
20. Sarcinile, funcțiile și drepturile fundamentale ale Serviciului Vamal
21. Structura organizațională a Serviciului Vamal al Republicii Moldova
22. Statutul juridic al biroului vamal și postului vamal: sarcinile și funcțiile lor de bază
23. Noțiunea și principiile efectuării serviciului în organele vamale
24. Drepturile colaboratorilor organelor vamale
25. Obligațiile colaboratorilor organelor vamale
26. Exercițarea serviciului în organele vamale
27. Condițiile serviciului în organele vamale
28. Încetarea serviciului în organele vamale și restabilirea în serviciu în organele vamale
29. Principii generale de trecere a bunurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova
30. Trecerea mijloacelor bănești peste frontiera vamală a Republicii Moldova
31. Introducerea și scoaterea bijuteriilor
32. Introducerea și scoaterea valorilor culturale
33. Introducerea și scoaterea mijloacelor de transport auto
34. Noțiunea și caracteristica regimului (destinației) vamal
35. Clasificarea regimurilor (destinațiilor) vamale
36. Importul / exportul mărfurilor
37. Tranzitul vamal
38. Antrepozitul vamal
39. Perfecționarea activă
40. Transformarea sub control vamal
41. Admiterea temporară
42. Perfecționarea pasivă
43. Zona liberă
44. Magazinul duty-free
45. Reexportul, reimportul, distrugerea și abandon în favoarea statului
46. Tarifal vamal: noțiunea și natura juridică a taxei vamale
47. Modul de stabilire și aplicare a taxei vamale și tipurile ei
48. Valoarea în vamă a mărfii
49. Valoarea în vamă: metodele de determinare și modul de aplicare a lor
50. Determinarea țării de origine a mărfii și facilități tarifare
51. Principii generale ale vămii.
52. Brokerul vamal
53. Noțiunea esența și conținutul controlului vamal
54. Formele controlului vamal

55. Noțiunea declarației vamale și formele declarării
56. Declarantul: drepturile și obligațiile
57. Completarea și înregistrarea declarației vamale
58. Rectificarea, anularea și evidența declarațiilor vamale
59. Noțiunea de fraudă vamală și clasificarea fraudelor vamale
60. Noțiunea și tipurile răspunderii în dreptul vamal
61. Prescripția în dreptul vamal
62. Contravenții cu răspundere contravențională
63. Contravenții cu răspundere materială
64. Cheltuielile aferente cazului de contravenție vamală
65. Cercetarea cazului de contravenție vamală
66. Atacarea deciziei organului vamal asupra cazului de contravenție vamală
67. Executarea deciziei organului vamal privind aplicarea de sancțiuni pentru contravenție vamală
68. Facilitățile vamale.
69. Activitatea operativă de investigații și de urmărire penală a organelor vamale
70. Aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale și armei de foc

IX. TEMATICA ORIENTATIVA A TEZELOR DE AN / TEZELOR DE LICENȚĂ

1. Dreptul vamal – ramura de drept și disciplina de studiu
2. Principiile dreptului vamal
3. Raportul juridic vamal
4. Organele vamale ale Republicii Moldova
5. Serviciul în organele vamale
6. Declarantul, brokerul vamal, transportatorul vamal – subiecte ale raportului juridic vamal
7. Caracteristica destinațiilor vamale
8. Caracteristica regimurilor vamale definitive
9. Caracteristica regimurilor vamale suspensive
10. Antrepozitul vamal – modalitate de destinație vamală
11. Importul – modalitate de destinație vamală
12. Destinația vamală – zona liberă
13. Destinația vamală – perfecționare activă
14. Perfectarea actelor vamale
15. Condițiile de perfectare a actelor de transport în dreptul vamal
16. Transportarea mărfurilor sub acoperirea carnetului TIR
17. Transportarea mărfurilor în baza CMR
18. Condițiile de perfectare a actelor comerciale
19. Caracteristica generală a drepturilor de import / export
20. Taxa vamală – formă de manifestare a dreptului de import / export
21. Taxa pe valoare adăugată – formă de manifestare a dreptului de import / export
22. Contrabanda – infracțiune economică din sfera vamală
23. Valoarea în vamă. Caracteristica generală
24. Caracteristica răspunderii materiale aplicate pentru încălcări ale regulilor vamale
25. Caracteristica infracțiunilor săvârșite în sfera vamală
26. Infracțiuni săvârșite de către persoanele cu funcție de răspundere în domeniul activității vamale
27. Declarația vamală – actul de bază al activității vamale
28. Trecerea bunurilor peste frontiera vamală
29. Vămuirea
30. Controlul vamal și valutar în Republica Moldova
31. Colaborarea internațională în sfera vamală

X. RESURSE INFORMAȚIONALE

I. Tratatе internaționale în domeniul vamal

1. Convenția privind admiterea temporară, adoptată la Istanbul la 26 iunie 1990 (RM a aderat prin Legea RM nr. 253 din 05.12.2008). A intrat în vigoare la 2 mai 2009.
2. Asociație emitentă și asociație garantă a titlurilor de admitere temporară (carnetele ATA și CPD), conform Convenției este desemnată prin Hotărârea Guvernului nr. 495 din 14.08.2009
3. Convenția cu privire la crearea consiliului colaborării vamale, încheiată la Bruxelles la 15 decembrie 1950 (RM a aderat prin Hotărârea Parlamentului RM nr.164-XIII din 30.06.1994).

4. Convenția internațională privind asistența administrativă reciprocă pentru prevenirea, investigarea și reprimarea infracțiunilor vamale, încheiată la Nairobi la 9 iunie 1977 (RM a aderat prin Legea RM nr.275-XV din 21.06.2001).
5. Convenția internațională privind Sistemul Armonizat de descriere și codificare a mărfurilor, încheiată la Bruxelles la 14 iunie 1983 (RM a aderat prin Legea RM nr.112-XV din 22.04.2004).
6. Acord privind aplicarea articolului VII al Acordului general pentru tarife și comerț 1994
7. Convenția internațională privind armonizarea controalelor mărfurilor la frontieră, încheiată la Geneva la 21 octombrie 1982 (RM a aderat prin Legea RM nr. 215-XVI din 23.10.2008). A intrat în vigoare la 3 martie 2009.
8. Convenția vamală relativă la transportul internațional al mărfurilor sub acoperirea carnetelor T.I.R. (Convenția T.I.R.), încheiată la Geneva la 14 noiembrie 1975 (RM a aderat prin Hotărârea Parlamentului RM nr.1318-XII din 02.03.1993).
9. Convenția relativă la contractul de transport internațional al mărfurilor pe șosele (C.M.R.), încheiată la Geneva la 19 mai 1956 (RM a aderat prin Hotărârea Parlamentului RM nr.1318-XII din 02.03.1993).
10. Protocolul privind asistența reciprocă între autoritățile administrative în materie vamală al Acordului de parteneriat și cooperare dintre Comunitățile Europene și statele lor membre, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 28 noiembrie 1994.
11. Acordul de cooperare pentru prevenirea și combaterea infracționalității transfrontaliere, semnat la București la 26 mai 1999 (Acordul SECI).

I. Acte normative naționale

1. Constituția Republicii Moldova din 27.07.1994 // Monitorul Oficial N 001 din 18.08.94
2. Codul Vamal al Republicii Moldova. Legea N 1149 XIV din 20.07.2000 // Monitorul Oficial 160-162 din 23.12.2000
3. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24.10.2008 // Monitorul Oficial nr.3-6/15 din 16.01.2009.
4. Codul Fiscal. Titlul III „Taxa pe valoare Adăugată” Legea N 1415 XIII din 17.12.1997, // Monitorul Oficial N 40-41 din 07.05.1998, Titlul IV „Accizele” Legea N 1053 XIV din 16.06.2000, // Monitorul Oficial N 139-140 din 02.11.2000
5. Codul penal. Legea N 985 XV din 18.04.2002, // Monitorul Oficial N 128-129 din 19.09.2002
6. Legea Republicii Moldova „Cu privire la tariful vamal” N 1380 din 20.11.97 // Monitorul Oficial N 040 din 07.05.98
7. Legea Republicii Moldova „Serviciului în organele vamale” N. 1150 din 20.07.2000 // Monitorul Oficial N 106 din 24.08.2000
8. Legea Republicii Moldova „Cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice” N 1569 din 20.12.2002 // Monitorul Oficial N 185 din 31.12.2002
9. Legea privind reglementarea valutară nr. 62-XVI din 21.03.2008
10. Legea cu privire la reglementarea de stat a activității comerciale externe, nr. 1031-XIV, 8.06.2000
11. Legea Republicii Moldova „Cu privire la zonele economice libere” nr.440-XV, 27.07.2001 // Monitorul Oficial 06.09.2001, N 108-109/834
12. Legea Republicii Moldova „Privind licențierea unor genuri de activitate în Republica Moldova” 451-XV, 30.07.2001 // Monitorul Oficial 06.09.2001, N 108-109/836
13. Legea Republicii Moldova „Cu privire la investițiile în activitatea de antreprenariat”. N 81-XV din 18.03.2004 // Monitorul Oficial N 64 2004
14. Legea Republicii Moldova „Cu privire la Frontiera de Stat a Republicii Moldova” N 108-XIII din 17.05.1994, // Monitorul Oficial N 12 din 03.11.1994
15. Legea Republicii Moldova „Cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova” N 269-XIII din 09.11.1994 // Monitorul Oficial N 6 din 26.01.1995
16. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la interacțiunea serviciilor, reglementarea percepției plăților și automatizarea sistemului de evidență la efectuarea controlului în punctele de trecere a frontierei de stat a Republicii Moldova N 808 din 9 august 2000 // Monitorul Oficial N 102-105, 17 august 2000
17. Hotărârea Guvernului despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Moldovei de către persoanele fizice, nr. 1185/30.09.2003
18. Hotărârea Guvernului nr. 904 din 13.11.2013, privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedura vămii electronice a mărfurilor la export

19. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Codului de conduită a colaboratorului vamal, nr. 456, 27.07.2009
20. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Nomenclatorului Mărfurilor al Republicii Moldova, nr.1525, 29.12.2007
21. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea structurii, efectivului - limită și a Regulamentului Serviciului Vamal nr. 4 din 02.01.2007
22. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Concepției Sistemului de monitorizare în timp real a evenimentelor, autoturismelor și persoanelor la posturile vamale, nr. 1049 din 21.09.2007
23. Hotărâre Guvernului cu privire la aprobarea Concepției sistemului de administrare a riscurilor în Serviciul Vamal, nr.1144/03.11.2005
24. Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea brokerului vamal și a specialistului în domeniul vămuirii, nr. 1290, 09.12.2005
25. Hotărârea Guvernului despre aprobarea Regulamentului privind transportarea mărfurilor prin posturile vamale interne de control, nr.792, 08.07.2004
26. Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea echipelor mobile ale Serviciului Vamal nr. 108 din 30.01.2006
27. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova” N 600 din 14 mai 2002 // Monitorul Oficial N 66-68 23 mai 2002
28. Hotărârea Guvernului cu privire la regulile de origine a mărfurilor, nr. 1599, 13.12.2002
29. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea unor acte normative privind realizarea Legii serviciului în organele vamale. nr.383, 29.05.2001
30. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la aprobarea Statutului disciplinar al factorilor de decizie din organele controlului vamal al Republicii Moldova” N 746 din 07.08.97 // Monitorul Oficial N 024 din 02.03.2000
31. Hotărârea Guvernului cu privire la Tariful Vamal Integrat al Republicii Moldova, nr. 501 din 14.08.2009
32. Hotărârea Guvernului cu privire la Sistemul Informațional Integrat Vamal, nr. 561 din 18.05.2007
33. Hotărârea Guvernului cu privire la drapelul, pavelionul și însemnele organelor vamale nr.554, 16.06.1997
34. Hotărâre pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova N 1140 din 02.11.2005 // Monitorul Oficial N157-160 /1285 din 25.11.2005
35. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la aprobarea Regulamentului Serviciului Vamal” N 547 din 07.06.05, // Monitorul Oficial N 80 din 20.08.05
36. Ordin Departamentului Vamal al Republicii Moldova „Despre aprobarea și punerea în aplicare a Regulamentului cu privire la zona de control vamal” N 158-O din 4 august 2003 // Monitorul Oficial N 186-188 22 august 2003
37. Regulamentul cu privire la zona de control vamal N 158-0 din 04.08.03 // Monitorul Oficial N 186-188 din 22.08.03
38. Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transportare a produselor petroliere importate nr.476, 17.04.2002
39. Regulamentul privind modul de utilizare a mijloacelor bănești încasate ca taxă pentru efectuarea procedurilor vamale N 9001 din 17.12.02 // Monitorul Oficial N 178-181 din 27.12.02
40. Instrucțiunea privind modul de restituire a sumelor taxei vamale N 5558 din 04.08.03. // Monitorul Oficial N 215-217 din 17.10.03
41. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova “Despre practica judiciară în cauzele privind contrabanda și contravențiile administrative vamale”. Nr. 19 din 10. 07. 1997

II. Literatura de specialitate română

1. Armeanic A. Volcinschi V. Drept fiscal. Chișinău. 2001
2. Babiciuc V. Tănăsescu V. Exportul în contrapartidă. București. 1987
3. Baicoianu C. Istoria regimurilor vamale-ca politică comercială. București. 1994.
4. Bucovăla B. Mic dicționar explicativ vamal. Oradea. 2003
5. Caraiani Gh. Cazacu C. Vămuirea mărfurilor de export-import. București 1996
6. Caraiani Gh. Diaconu G. Ș. Regimurile suspensive în legislația vamală comunitară și cea românească. București. 2000
7. Caraiani Gh. Drawback. // „Tineretul Liber”. N 149 din 31.05.1991.
8. Caraiani Gh. Manual pentru declaranți și experți vamali. București. 2001
9. Caraiani Gh. Zonele libere și paradisurile fiscale. București. Lumina Lex.1999

10. Dragnea Eugen. Ioniță Niculina. Reglementări vamale. Oradea 1994.
11. Epure Doru. Carmen Mladen. Drept vamal. Craiova. 1997
12. Georgescu T. Tehnici de comerț exterior. Universitatea Romana Americana. 1995.
13. Magu I., Candjea P. Terorismul în vizorul serviciului vamal. Chișinău. 2005.
14. Maimescu Sava. Contrabanda și modalitățile ei în reglementarea legislației penale a RM. Autoref. tezei de dr. Chișinău 2000.
15. Maimescu Sava. Contrabanda unităților de transport în reglementarea legislației vamale și penale a Republicii Moldova. // „Legea și Viața”. Nr. 5. 2000.
16. Maimescu Sava. Lacunele existente în legislația penală și vamală a Republicii Moldova în domeniul combaterii contrabandei. Anale științifice ale USM. Chișinău. 2000
17. Manual TIR : Convenția vamală relativă la transportul int. de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR : (Convenția TIR din 1975) / Asoc. Int. a Transportatorilor Auto din Moldova "AITA" ; Centrul de Instruire a Personalului pentru Transporturi Int. "CIPTI" ; Comisia Economică pentru Europa (CEE-ONU) ; alcăt. S. Taran.- Ch.: Pontos, 2010.
18. Mladen C. Dreptul vamal. București. 2000
19. Mladen C. Epure D. Îndrumător vamal. Craiova. 1998
20. Obreja E. Activitatea vamală în Republica Moldova și fenomenul corupției. Chișinău. 2003
21. Popa I. Tranzacții internaționale. București. 1992.
22. Radu G. Postolache T. Clasificarea regimurilor vamale economice ale Comunității Europene. // „Revista națională de drept”. N 3. 2000
23. Radu Gh. Drept vamal Comunitar. Chișinău 2002.
24. Sebe E. Operațiuni de compensație. București. 1995.
25. Ursu V., Canțer O., Magu I., Schițe de contribuție la monografia de drept vamal, Chișinău 2006

III. Literatura de specialitate rusă

1. Комментарий к ТК РФ. / Под ред. Шнур Л. В. Москва. 1997.
2. Комментарий к ТК РФ. / Под. ред. Козырина А. Н. Москва. 1996
3. Комментарий к ТК РФ. / Под. ред. Максимцева В. А. Габричидзе Б. М. Москва. 1997
4. Арутюнян Г. В. Правовое регулирование таможенных платежей. Москва. 2000
5. Бахрах Д. Н. Таможенное право России. Екатеринбург. 1995
6. Бекашев К. А. Моисеев Е. Г. Таможенное право Москва. 2003
7. Бобков В. Б. Таможенное законодательство РФ. Москва. 1993
8. Буков Е. А. Галанжи Е. Ф. Учебное пособие в помощь слушателям, изучающим таможенное дело. Москва. 1994.
9. Габричидзе Б. Н. Зобов В. Е. Таможенная служба в России. Москва. 1993.
10. Габричидзе Б. Н. Российское таможенное право. Учебник. - Москва. 1997
11. Габричидзе Б. Н. Таможенное право. - Москва. 1995
12. Габричидзе. Б. Н. Таможенное законодательство. Москва. 1994.
13. Гармаев Ю. П. Должностные преступления в таможенных органах. Москва. 2002
14. Гравина А. А. Таможенное законодательство. Практический комментарий. Москва. 1997
15. Гравина А. А. Терещенко Л. К. Комментарий ТК РФ. Москва. 1996
16. Диканова Т. А. Осипов В. Е. Борьба с таможенными преступлениями и отмытием грязных денег. Москва. 2000
17. Драганов В. Г. Рассолов М. М. Таможенное право. Общая и особенная части. Москва. 2001
18. Драганов В. Г. Рассолов. М. М Таможенное право. Курс лекций. Общая часть. Москва. 1999
19. Желудков А. Таможенное право России. Москва. 1999
20. Журин А. Г. Таможенные режимы. Москва 2001.
21. Зобов В. Е. Таможенная служба в РФ. Москва. 1993
22. Козырин А. Н. Таможенное право. Учебное пособие. Москва. 1995
23. Кулакова Н. И. Сборник нормативных материалов по вопросам перемещения товаров и транспортных средств через таможенную границу. Москва. 1997
24. Ларичев В. Д. Гильмутудинова Н. С. Таможенные преступления. Москва. 2001
25. Мартыненко А. А. Постатейный Комментарий к ТК РМ. / «Бизнес – право». 2003
26. Настольная книга экспортера-импортера : Сб. законодательных и нормат. актов о таможенном и налоговом регулировании экспортно-импортных операций в РМ Ch.: Vivar-Editor, 2007.
27. Основы таможенного дела. / Под ред. Драганова В. Г. Москва. 2002
28. Основы таможенного дела. / Под ред. Кашенинникова В. М. Москва. 1995
29. Петров Ю. Кудрявцев И. Практика таможенного регулирования. Москва. 1994.

30. Попова И. Н. Комментарий к таможенному кодексу. Москва. 1996.
31. Проблемы теории и практики таможенного дела. Сборник научных трудов. - Москва. 1997
32. Рогатых Л. Ф. Квалификация контрабанды. Санкт-Петербург. 1999
33. Российское таможенное право. / Отв. ред. Габричидзе Б. Н. Москва. 1997
34. Русу В. Юридический анализ и расследование контрабанды. Кишинёв. 2002
35. Скуратов Ю. И., Лебедев В. М. Комментарий к ТК РФ. Москва. 1996.
36. Таможенное право. / Под ред. Драганова В. Г. Рассолова М. М. Москва. 2000
37. Таможенное право. Учебник. / Отв. ред. Ноздрачёв А.Ф. Москва. 1998
38. Терещенко Л. К. Комментарий ТК РФ. Москва. 1996
39. Тимошенко И. В. Таможенное право. Ростов на дону. 2001
40. Тимошенко, Иван Владимирович. Таможенное право России. СПб.: Изд. Р. Асланова, 2006
41. Халипов С.П. Таможенное право 3-е изд., перераб. и доп. - М.: Зерцало-М, 2006
42. Чекмарева Г. И. Основы таможенного дела. Ростов-на-Дону. 2001
43. Чмель Г. П. Малая таможенная энциклопедия. Москва. 1997
44. Шапошников Н. Н. Таможенная политика России. Москва. 1998
45. Шмиттгофф К. Экспорт: право и практика международной торговли. Москва. 1993

III. Surse electronice

<http://customs.gov.md/>

<http://vama.md/>

<http://customs.tiraspol.net/content/blogsection/5/48/>

<http://www.customs.ru/>

<http://www.tks.ru/news/law/>

http://www.eurasiancommission.org/ru/act/tam_sotr/dep_tamoj_zak/Pages/default.aspx